ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಲಾ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯನಿರ್ಣಯ ಮಂಡಲಿ

2025 ದ್ವಿತೀಯ ಪಿಯುಸಿ ಪರೀಕ್ಷೆ-1

ವಿಷಯ: 05 ತೆಲುಗು **ಕೀಲಿ ಉತ್ತರಗಳು** **ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು: 80**

విభాగము-ఎ

I 1.	ఎ. బోయవాడు	1
2	బి. అల్లసాని పెద్దన	1
3	బి. శ్రీరాముడు	1
4	సి .దుష్యంతుడు	1
5	ఎ. శ్రీ వెంకటాచల మహత్యం	1
6.	డి. కుమారులు	1
7	ఎ. కపింజలము	1
8	ఎ. నందిని దేనువు	1
9	బి.1336	1
10	సి. డా॥ రావూరి భరద్వాజ	1
II.		
11.	మంచి హృదయం	1
12	శ్రీరాముడు	1
13	ఆర్థిక శాఖ	1
14	వ్యాసరాయ	1
15.	వసంత ఋతువు	1
III		
16	a. ప్రేమ ఇ. వేషం	1
17	b. స్వార్థం ఉ.నిస్వార్థం	1
18	c ఆశ ఈ . నిరాశ	1
19	d. ఆధారం ఆ. నిరాధారం	1
20	e. ఆరోగ్యం అ. అనారోగ్యం	1

IV	**విభాగం - బి**	3
17	శరణము సొచ్చినం దగ బ్రసన్నత గైకొని రక్షణంబు సా	
	దరముగ జేయు టత్యధిక ధర్మముగా బుధ కోటి సెప్పునీ	
	వరసి మహర్తు వీని శరణాగతి నోపిన బంగి నా పదం	
	బొరయక యుండజేయుము ప్రభూత పు సీతున గొంకు వొయేడున్.	
	లేదా	
18	కేదరేశు భజించితిన్ శిరమునన్ గీలించితిన్ హింగుళా	3
	పాదం బోరోహముల్ ప్రయాగ నిలయుం బద్మాక్షు సేవించితిన్	
	యదో నాథ సుతాకళత్రు బదరీ నారాయ ణుం గంటి నీ	
	యా దేశం బననేల ? చూచితి సమస్తాశావకాశంబులన్ .	
V		
19	ముని పత్నులంతా గుమిగూడి వచ్చి భర్తను వదలి అడవులకు ఎందుకు వచ్చావు అని ప్రశ్నిస్తుంటే వారికి	3
	ఏమని వివరింతు.ఈ ఆపదను ఎలా దాటాలి?ఈ ప్రతీ క్షణం ఒక మహా యుగం లా నేనుఎలా గడపను ?అని సీతమ్మ	
	పరి విధాలుగా సీతమ్మ భాధ పడెను. అని భావం.	
20	పోతన భావాలను కొనియాడే పదాలు గాని, పద ప్రయోగాన్ని స్లాఘించే భావాలు గాని ఎక్కడ లేవు.భాగవతం అంతా	3
	పోతన హృదయమే గోచరిస్తుంది అని భావం.	
VI		
21	**<u>కవి పరిచయం</u>** : ఈ వాక్యమును కంకంటి పాపరాజు వ్రాసిన 'ఉత్తర రామాయణం' లోని 'సీతా పరిత్యాగము 'పాఠం	3
	లోనిది.	
	<u>సందర్భం</u> : సీత తన అదృష్టాన్ని గురించి లక్ష్మణుడితో అన్న సందర్భంలోనది.	
	<u>వివరణ:</u> శ్రీరాముని ఆజ్ఞమేరకు లక్ష్మణుడు సీతమ్మను అడవుల్లో వదలడాన్ని చెప్పగా సీత తన మనోవేదన	
	గురించి భాధ పడుతూ పలకేను.	

22	**కవి పరిచయం** : బిఆర్ లక్ష్మణరావు గారు అనువదించి రాసిన "రాష్ట్ర కవి కువెంపు కవితా కుసుమాలు "అనే	3
	పాఠ్యభాగం లోనిది.	
	సందర్భ:సూర్యోదయం చంద్రోదయం గురించి, సోదిని గొప్పతనం గురించి వివరిస్తున్న సందర్భంలోనిది .	
	వివరణ :సూర్యోదయం చంద్రోదయం దేవుని దయఅని ఏంటా సోనీ గొప్ప అది కేవలం ఎండ కాదు . ఇట్టి భ్రమను	
	విడువము అని చెప్పే సందర్భంలోనిది	
23	**కవిపరిచయం:** ఈ వాక్యమును దీపాల పిచ్చయ్య శాస్త్రి గారు రచించిన రఘువంశం దిలీపుడు అనే పాఠ్యభాగములోనిది.	3
	సందర్భం : సింహం దిలీపునితో అన్న సందర్భంలోనిది	
	వివరణ : ఆవు మేత కోసం వెళ్ళినప్పుడు సింహం దానిని తినడానికి ప్రయత్నిస్తుంది . దిలీపుడు దాన్ని అడ్డుకొని తినొద్దని ప్రార్థిస్తాడు. అప్పుడు సింహం సిగ్గుపడక నీవు వచ్చిన త్రోవనే పొమ్ము. శక్తి వంచన లేకుండా గురుభక్తి చూపితివిఅని పలికెను.	
24	**కవి పరిచయం**: ఈ వాక్యము డా.రావూరి భరద్వాజ గారు వ్రాసిన చీమ తల్లి విశ్వాసం అనే పాఠ్య భాగంలోనిది.	3
	సందర్భం : చీమ సీతాకోకచిలుకతో తన బాధను చెప్పిన సందర్భంలోనిది .	
	వివరణ: చీమకు తిండి గింజలు దొరకుండా ఎండలో పడి వచ్చాను అని సీతాకోకచిలుకతో చెబుతుంది. తన కోసం తన పిల్లలు భర్తఆహారం కోసం ఎదురు చూస్తుంటారు ఏ ముఖం పెట్టుకొని ఇంటికి వెళ్ళాలి అని తెలియడంలేదని సీతాకోకచిలుకతో విన్నవించుకుంటుంది.	
VII	విభాగం సి	
25	సిద్దుడు ఒక జోలను సంకకు వేసుకొని రుద్రాక్షలను ధరించి,ముదిరిన చర్మంతో చేతికి కడియం పెట్టుకొని, ఇంకొక చేతిలో దండంతో వచ్చెను.తన పంచని నడుముకు వడ్డాణముగా ధరించి చివికి పోయిన పొట్ట , ఆకలితో నిండిన కడుపు , బక్క చిక్కిన దేహం గలవానిగా కనిపిస్తుండెను. ఈ ప్రశ్నకు పది పంక్తులకు మించి జవాబులు రాయాలి	4
26	ఎరుకత ఈ విధంగా పలుచను నా బిడ్డకు పాలు బువ్వ నాకు తాంబూలం ముత్యాలముంచాలు తెమ్మన్నది. బంగారు చేటలోని ముత్యాలను పిసికి మూడు కుప్పలుగా చేసి మధ్య రాసి మీద మనసు నిలిపి, మూడుసార్లు నొక్కి పుణ్య నదులను ,సకల దేవతలను తలుచుకొన్నది . అవ్వో! అవ్వ మీ ఆడబిడ్డ ఒక నల్లనయ్యను ప్రేమించింది . ఆ నల్లనయ్య బంగారు కొండమీద ఉన్నాడు . బొల్లి నామాలు అనగా తెల్ల నామాలు పెట్టుకొని పెట్టుకొని ఎల్లటి గడ్డమీద ఎక్కి ఎల్ల దిక్కులు తిరుగుతాడు . అతడు శ్రీమన్నారాయణడె కానీ నరుడు కాదు ఈ ప్రశ్నకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా జవాబు రాయాలి.	4

27	వృద్ధ మాతతో అశోకుడు ఈ విధంగా పలికెను. అమ్మ బాధపడకు యుద్ధంలో తాము విరోచితులై శత్రువీరుల గుండెలు చీల్చి అర్జునుడి లాగా పోరాడిన వారి గూర్చి ఎందుకు దుఃఖిస్తావు. అమ్మ నేను మగధరాజు అశోకుడును. నీ బిడ్డల ప్రాణాలుగొన్న పరమపాతకున్ని. నీకు కావలసినంత మంది సేవకుల్ని పంపిస్తాను.నన్ను మన్నించు తల్లిఅనెను. ఈ ప్రశ్నకు పది పంక్తులకు తగ్గకుండా జవాబు రాయండి	4
28	పిల్లి చెప్పినా నీతి వాక్యములు. ఈ లోకంలోనే ఎల్లకాలము నోటి కట్టుకొని యుగులాడబోము. కాల ధర్మము నొందినప్పుడు ధర్మమొక్కటి దక్క ఈ లోకములోని రెవెన్యూ కూడా రావు . కాబట్టి అట్టి ధర్మమును మాత్రమువేయి ఆపదలు వచ్చినను జడనాడు కోక కాపాడుకొనుచు రావలెను . ఇదంతా సత్యము. సత్యమును తప్పరాదు. సత్యమే సర్వ శుభములకు మూలము. ఈ ప్రశ్నకు పది పంతులు తగ్గకుండా సమాధానములు రాయాలి	4
29	. జోక్ జలపాతము ప్రపంచ ప్రఖ్యాతి చెందినది. ఈ జలపాతము శివ మొగ్గ జిల్లాలో 292 అడుగుల ఎత్తున నాలుగు పాయలుగా చీలి శరావతి కొండలపై నుండి జాలువారే ఈ అపురూప జలపాతం అత్యంత ఆకర్షకం. ఈ నాలుగు పాయలను రాజా రాణి ,రాకెట్టరోరర్ పేర్లతో పిలుస్తుంటారు . ఆగస్టు నవంబర్ నెల మధ్య ఈ జలపాతం యొక్క దూకుడు వర్ణించడానికి మాటలు చాలవు. అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలతో	4
30	ఉగాది అనే సంస్కృత పదానికి యుగానికి ఆది లేక ప్రారంభం అని అర్థం. యుగమునకు వికృత రూపం ఉగము. ఈ ఉగము నుండి పుట్టినదే ఉగాది. ప్రాచీన కాలంలో అశ్వయుజ శుద్ధ పాడ్యమి, తరువాత మార్గశిర శుద్ధ పాడ్యమి ఆ తరువాత చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమి ఈ మూడింటిని ఉగాదిగా జరుపుకునే వారిని పురాతన గ్రంథాల ద్వారా మనకు తెలుస్తుంది. కానీ ప్రతి సంవత్సరము చైత్ర శుద్ధ పాడ్యమినాడు ఉగాదిని జరుపుకుంటారు. తెలుగు వారిది సౌరమానం. కన్నడిగులది చాంద్రమానం. కేరళ తమిళనాడు ప్రాంతాల వారికి సౌరమానం. మనం జరుపుకునే పండుగలు చేసే శుభకార్యాలు చెప్పుకొనే సంకల్పాలాన్ని చాంద్రమానం ప్రకారమే.. ఈ ప్రశ్నకు పది పంక్తులు తగ్గకుండా జవాబును రాయండి	4
VIII 31	ఆత్రేయ రచించిన 'ఎవరు దొంగ `? నాటికలోని ఇతివృత్తాన్ని 15 పంక్తులకు తగ్గకుండా సమాధానము రాయండి .	5
32	'ఎవరు దొంగ' ? నాటికలో సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ పాత్ర గురించి 15 పంక్తులు తగ్గకుండా సమాధానము రాయండి.	5

	విభాగము - డి	
IX 33	మండల+ అధిపతి =మండలాధిపతి సవర్ణదీర్ఘ సంధి **సూత్రము** : అ ఇ ఉ ఋ లకు సువర్ణములైన అచ్చులు పరమైనచో వాటి దీర్ఘాలు ఏకాదేశం అగును.	2
34	పురుష+ఉత్తమ ==పురుషోత్తమ గుణ సంధి **సూత్రము** : అకారానికి ఇ ఉ ఋ లు పరమైనచో క్రమముగాఏ, ఓ, అర్ లు ఆదేశంగా వచ్చును.	2
35	ఏక +ఏక= ఏకైక వృద్ధి సంధి **సూత్రము**:ఆ కారానికి ఎ ఐ పరమైనచో ఐ కారం, ఒ ఔ లు పరమైనచో ఔ కారం వచ్చును.	2
36	అతి +అధికము = అత్యధికము యణాదేశ సంధి. **సూత్రము**:ఇ ,ఉ ,ఋ లకు సవర్ణం కానీఅచ్చులు పరమైతే క్రమముగా య వ ర లు ఆదేశంగా వచ్చును.	2
X 37	పిట్ట చూడడానికి చిన్నగా ఉన్నా దాని శబ్దము మాత్రము చాలా గట్టిగా వస్తుంది. అలాగే కొందరు చిన్న వయసులోనే పెద్ద జ్ఞానంతో కనబడతారు.	2
38	మనము అడగండి ఎవరికి ఏమి తెలియదు అని అర్థం. మనం అడుగుతేనే మనకు ఏమి కావాలో ఎదుటి వ్యక్తికి తెలుస్తుంది అని అర్థం.	2
39	ఎన్ని చదువులు చదివినా మన జీవితం గడవడానికి ,ఎంత కష్టము చేసిన మన తిన తిండి కోసమని అర్ధమవుతుంది	2
40	అగ్నిలో నెయ్యి పోస్తే ఎలా ఇంకా ఎక్కువగా మండుతుందో అలాగే సమస్యలకు ఇంకా సమస్యనుతెచ్చేట్టు మనం చేయరాదు అని అర్థం.	2
XI 41	హ నల సల హ న UI IIII IIUI UI III మిట్ట । యరమున । నిడుయోగ । పట్టె । మెఱయ పై పద్య పాదము నందు ఒక సూర్య గణము ,రెండు ఇంద్ర గణాలు ,రెండు సూర్య గణాలు వచ్చాయి. 1. ఇందులో నాలుగు పాదాలు ఉంటాయి 2. ప్రతిపాదంలో ఒక సూర్య గణము 2 ఇంద్ర గణాలు 2 సూర్య గణాలువరుసగావచ్చాయి 3. 1 4 గణాల మొదటి అక్షరాలకు ఎత్చెల్లుతుంది 4. ప్రాస నియమము లేదు 5. యతితో పాటు ప్రాసయతి కూడా చెల్లుతుంది. కాబట్టి ఇది **తేటగీతి** పద్యము.	3

XII 42	అనిమిషనది అంటే గంగానది. రత్నాకరము అంటే సముద్రము. ఆ గంగా నది సముద్రానికి పోతున్న విధంగా శకుంతల అత్తవారింటికి పోతున్నది ఇందులో 1)**ఉపమేయం** - శకుంతల, అత్తవారిల్లు(దుష్యంతుడు) 2.**ఉపమానాలు - అ**నిమిష నది = గంగానది. రత్నాకరం= సముద్రం 3) ఉప**మావాచకం -** భంగి **4) సమాన ధర్మం -**పోవడం పై వాక్యములు శకుంతల గంగా నదితోను, అత్తవారిల్లు (దుష్యంతుడు)సముద్రంతోను పోల్చబడ్డాయి కాబట్టి ఇది ఉపమాలంకారం	3
XIII 43	తెలుగునకు అనువాదము మంచి నడవడిక మహత్తరమైన సంపద . స్వచ్ఛమైనట్టి , నిజాయితీ పరుడైన పౌరుడే దేశానికి అత్యున్నతమైన, యోగ్యమైన ఆస్తి. కాబట్టి సత్ప్రవర్తనకు అధిక ప్రాధాన్యం విలువ ఇవ్వాలి. ఎందుకంటే దేశ క్షేమం భవిష్యత్తులో దాని స్థిరత్వంమీదనే ఆధారపడి ఉంటుంది. లేదా	5
44	చెట్లు కూలుతున్న దృశ్యం లోని కవితాశైలి విలక్షణ మైనది. అంతర్వే క్షణం నుంచి కవి సమాజాన్ని దర్శించడం , భావుకత, సంస్కారం వెల్లడవుతుంది. ఆదర్శాలు ఆచరణలో కళ్ళులైపోయి అతన్ని బాధిస్తాయి. దీన్ని కవి తలక్రిందులైన స్వప్నం మీద శల్యా కారణం గా కూర్చున్న కుర్రవాడు , ఒళ్లంతా సూదులతో ముస్తాబైనట్లు దృశ్య మానం చేశాడు .	5
45	'ప్రపంచ శాంతి'గురించి15 పంక్తులకు తగ్గకుండా జవాబు రాయండి. **ఉపోద్ఘాతం** **విషయం** **ముగింపు** అనే అంశాలు తప్పనిసరిగా ఉండాలి.	5
46	విద్యార్థులకు రాజకీయాలు అవసరమా? ఈ అంశం గురించి 15 పంక్తులకు తగ్గకుండా జవాబును రాయండి. ఇందులో **ఉపోద్ఘాతం** **విషయం** **ముగింపు** అనే అంశాలు తప్పనిగా ఉండాలి...	5